

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/22/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414213111
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6414213111.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci starostlivosti o maloletého N. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom ul. M. XXX/XX, XXX XX X., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny U. T., dieťa rodičov -matky J. U. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. XXX/XX, XXX XX X., právne zastúpenej Advokátska kancelária DOBIŠ s. r. o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 857 327 a otca Z. J. N. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ľ. T. XXX/X, XXX XX U., právne zastúpeného JUDr. Dášou Brázdilovou, Advokátska kancelária Brázdil & Bázdilová, so sídlom Trhová 1, 960 01 Zvolen, v konaní o udelenie súhlasu matke s vycestovaním maloletého dieťaťa do cudziny, na základe odvolania otca proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7P/36/2014 - 47 zo dňa 02. 03. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) odvolaním uznesením zo dňa 02. 03. 2015 konanie zastavil (prvý výrok). O náhrade trov prvostupňového konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania (druhý výrok).

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že matka maloletého (ďalej len „matka“) sa návrhom na začatie konania domáhala o udelenie súhlasu s vycestovaním maloletého N. F. (ďalej aj „maloletý“) do cudziny. Pred začatím pojednávania matka vzala návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, preto okresný súd podľa ustanovenia § 96 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“) konanie zastavil a o trovách prvostupňového konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti uzneseniu okresného súdu otec maloletého (ďalej len „otec“) podal v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že nesúhlasí so späťvzatím návrhu matky, ani so zastavením konania. Žiadal, aby odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu tak, že neudeľuje súhlas matke s vycestovaním maloletého do cudziny a priznal mu náhradu trov konania predstavujúcu trovy právneho zastúpenia vo výške 300 Eur. Uviedol, že „to sudca vykonštruoval celú vec tak, že navrhovateľ zobral návrh späť pred pojednávaním nemení nič na tom, že celá vec sa ťahala 4 mesiace. H.. D. vzal návrh späť len na oko“. Chcel sa s matkou mimosúdnou cestou dohodnúť ohľadne styku s maloletým a umožniť jej vycestovanie s maloletým do zahraničia. Maloletého do toho času nevidel a v konaní, predmetom ktorého je jeho úprava styku s maloletým, nebolo počas šiestich mesiacov vytýčené pojednávanie. Podľa jeho názoru, boli porušené jeho ústavné práva, pretože nebol riadne predvolaný na pojednávanie, ktoré bolo odročené, pretože sa o ňom dozvedel náhodne. Ďalšie pojednávania sa nekonali (i z dôvodu práceneschopnosti sudcu). Štvrté pojednávanie sa konalo bez prítomnosti matky, ktorá už v tom čase bola v zahraničí

aj s maloletým v zahraničí bez toho, aby bolo vo veci vydané právoplatné rozhodnutie. Matka spolu s maloletým v januári roku 2015 protiprávne opustila územie Slovenskej republiky. O neprofesionálnom a klientskom konaní súdu a kolízneho opatrovníka svedčí skutočnosť, že maloletého doposiaľ nevidel a vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 12P/87/2014 ohľadne jeho styku s maloletým ešte nebolo vytýčené pojednávanie. Má právo stykať sa s maloletým na základe uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoP/8/2015-24 zo dňa 05. 02. 2015 (každú párnú sobotu od 9:00 hod. do 11:00 hod. za prítomnosti matky v mieste jej trvalého bydliska), ktorý nemôže realizovať kvôli dlhodobému pobytu matky s maloletým v zahraničí

Podľa jeho názoru, okresný súd mal rozhodnúť o návrhu matky tak, že jej neudelí súhlas s vycestovaním maloletého do zahraničia, ktoré považuje za protiprávne. Do zahraničia matka vycestovala bez jeho vedomia a súhlasu, a taktiež bez vedomia a súhlasu kompetentných orgánov, ktoré dbajú na dodržiavanie práv maloletých. Matka v návrhu na začatie konania uviedla miesto jej pracovného pôsobenia vo A. v Q.. Z jej pracovnej zmluvy vyplýva miesto pracoviska - Q. v Q.. Nikdy sa nevyjadril, že nedá matke súhlas s vycestovaním s maloletým do zahraničia, avšak s touto skutočnosťou sa nikdy vnútorne nestotožnil. Maloletý mu bude chýbať a nechce matke „robiť“ problémy a klásť jej prekážky. Matka s ním nekomunikuje, preto nevie, kde sa maloletý v zahraničí s matkou zdržiava. Konštatoval, že protiprávnym konaním matky dôjde k úplnému odcudzeniu maloletého od neho a táto ujma bude nenapraviteľná.

Na základe podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) vec prejednal v medziach daným odvolaním v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p., bez nariadenia ústneho pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p., a uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil z nasledujúcich dôvodov:

Z ustanovenia § 96 ods. 1, 3 prvá veta O. s. p. vyplýva, že „Navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Späťvzatie návrhu je jednostranným procesným dispozičným úkonom účastníka, ktorého účinky nastávajú momentom, kedy je doručený súdu (viď Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 20 Cdo 1211/99). Ak navrhovateľ po začatí konania urobí voči súdu uvedený dispozičný procesný úkon (späťvzatie návrhu), nie je možné účinky tohto úkonu zmeniť (t. j. späťvzatie návrhu nemožno účinne odvolať) a súd musí konanie podľa ustanovenia § 96 ods. 1 O. s. p. zastaviť.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že matka prostredníctvom právneho zástupcu vzala späť návrh na začatie konania skôr, než sa začalo pojednávanie, teda išlo o procesný úkon matky voči súdu, ktorým prejavila vôľu, aby sa nekonalo a vo veci meritórne nerozhodovalo. Za tejto procesnej situácie nemal okresný súd inú možnosť, ako konanie podľa ustanovenia § 96 ods. 1 O. s. p. zastaviť.

V súvislosti s odvolacími námietkami otca odvolací súd poukazuje na to, že označenie medzinárodné únosy detí je všeobecne používané pre prípady neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa jedným z rodičov, ktorý premiestni dieťa zo štátu jeho obvyklého pobytu do iného štátu alebo ho v tomto inom štáte zadržava, čím zároveň porušuje opatrovnícke právo druhého rodiča alebo inej osoby.

Rodič, ktorý nesúhlasil s premiestnením maloletého dieťaťa na územie iného štátu, je oprávnený žiadať jeho návrat do štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt pred premiestnením.

Konanie týkajúce sa nariadenia návratu maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu (tzv. návratové konanie) spadá do jurisdikcie príslušného orgánu štátu, na ktorého území sa maloleté dieťa nachádza z dôvodu jeho neoprávneného premiestnenia, resp. zadržania.

Návratové konanie nie je podmienené meritórnym rozhodnutím súdu, ktorým zamietne návrh rodiča o udelenie súhlasu s vystaňovaním maloletého dieťaťa do cudziny, pretože v návratom konaní sa okrem iných skúma, či (ne)bolo porušené opatrovnícke právo druhého rodiča.

Ďalej odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej judikatúry, konštatuje, že odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v uvedenom zmysle ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími

všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Odvolací súd preskúmaním veci nezistil, že by došlo k odňatiu práva účastníka (otca) konať pred súdom, pretože pojednávanie dňa 02. 12. 2014, na ktorom bol prítomný i otec, bolo bez otvorenia pojednávania odročené „na neurčito za účelom opätovného predvolania účastníkov a eventuálnej voľby právneho zástupcu zo strany odporcu“ akceptujúc skutočnosť, že predvolanie na uvedené pojednávanie nebolo otcovi doručené v súlade s ustanovením § 115 ods. 2 O. s. p.

V danej veci otec namietal i súvisiaci výrok o náhrade trov prvostupňového konania (druhý výrok). I túto odvolaciu námietku odvolací súd považoval za neopodstatnenú.

Pre rozhodovanie o náhrade trov konania, ktoré možno začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p.), teda i vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, platí totiž zásada - žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.), čo znamená vylúčenie aplikácie ustanovenia § 142, § 143 O. s. p. s tým, že v danej veci zároveň došlo i k zastaveniu konania.

Pretože odvolaním napadnuté uznesenie vo výroku o zastavení konania (prvý výrok) i v súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania (druhý výrok) je vecne správne, odvolací súd ho podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a), c) O. s. p. z ktorého vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu; bolo zastavené.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.